

Saksframlegg

Ark.:

Lnr.: 1368/22

Arkivsaksnr.: 22/204-1

Saksbehandler: Marie Skavnes

DELEGERING AV MOTORFERDSELSAKER I GAUSDAL KOMMUNE

VEDLEGG:

1. Oversikt over motorferdselsaker behandlet i planutvalget 2019-2021

SAMMENDRAG:

I denne saken skal det tas stilling til om Gausdal kommunestyre skal delegere all saksbehandling etter Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, med tilhørende forskrifter, til kommunedirektøren. I dag behandles alle slike saker politisk i planutvalget, etter saksforberedelse av landbrukskontoret. For å få en mer effektiv saksbehandling tilrår kommunedirektøren at en ny delegering vedtas, og at det utarbeides kommunale retningslinjer for å gi lokalpolitiske føringer og sikre likebehandling.

SAKSOPPLYSNINGER:

Landbrukskontoret fikk ved oppstarten som interkommunal enhet i 2004 ansvaret for saksbehandling innen motorferdselregelverket i Gausdal kommune. Vedtaksmyndigheten ble av kommunestyret delegert til planutvalget.

Saksrutinen er i dag at landbrukskontoret, videre i saken benevnt som kommunedirektøren, får inn søknader fra publikum og utreder disse, før det gis innstilling til vedtak for politisk behandling i planutvalget. For saker i Gausdal Statsallmenning er det innarbeidet en rutine der Gausdal fjellstyre, som etter fjellova har myndighet til å utøve grunneierrollen i saker om motorferdsel, får tilsendt kopi av saksprotokollene. For saker i Langsua nasjonalpark skal disse, i tillegg til kommunal behandling, behandles av nasjonalparkstyret – ettersom deres regelverk er strengere. Klagesaker utredes av kommunedirektøren før behandling i planutvalget som førsteinstans. Dersom det påklagede vedtaket opprettholdes, sendes saken til Statsforvalteren for endelig avgjørelse.

Det ble i 2015 utarbeidet en Løypeplan for Gausdal kommune, som gjennom lokal forskrift er hjemlet i Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, og dette innebærer at gitte tiltak for motorferdsel innenfor planens løyper ikke er søknadspliktige.

År	Antall motorferdselssaker behandlet i Planutvalget
2019	12
2020	15
2021	15

Vedlagt saken er en oversikt over alle sakene i perioden 2019-2021, med informasjon om søker, geografi og formål med tillatelsen.

Iht. § 5 a) i Nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag kan kommunen gi tillatelse til bruk av snøscooter til fastboende som i ervervsmessig øyemed vil påta seg leiekjøring. Kjøringa gjelder spesielle formål og på særskilte vilkår, og tildeles for perioder på 4 år. I Gausdal er det, i tråd med hjemmel gjengitt ovenfor, etablert en ordning med ervervsmessig kjøring og det er 10 gjeldende løyver for perioden 2021-2024 (vedtatt av planutvalget 17.09.21).

Erfaringene med ervervsmessig kjøring med snøscooter i Gausdal er gode og ordningen fungerer godt. Det har vært et mål å begrense antall løyver slik at de som innehar slike løyver kan få oppdrag av et slikt omfang at det kan gi et økonomisk bidrag og være med å forsvare de investeringene som kreves. Man har også en god geografisk spredning på løyvene. De fleste med løyve for ervervsmessig kjøring med snøscooter i Gausdal har hatt disse over flere perioder.

ERVERVSMESSIG KJØRING I GAUSDAL – LØYVER FOR PERIODEN 2021-2024	
NAVN	GEOGRAFISK OMRÅDE
Terje Seielstad	Skei – Nordfjellet
Gausdal Røde Kors	Gausdal kommune
John Holstad Slåen	Vestfjellet nord/sør, vestsiden av Espedalen
Ola Borgård	Vestfjellet sør/nord, vestsiden av Espedalen
Arild Botheim	Killia fra Roåker
Torbjørn Fredriksen	Nordfjellet
Anders Fyksen	Vestfjellet - Viknekjølen
Svingvold Hyttetjeneste v/ Geir Johan Andreassen	Nordfjellet øst – Musdalseter/Bånseter
Strand Fjellstue	Espedalen
Odd Erik Rognlien	Svatsum øst – Espedalen

Regelverket knyttet til motorferdsel i utmark er detaljert og har sterke føringer med bl.a. vurderinger tilknyttet andre lovverk, f.eks. Naturmangfoldloven. Dette har medført at tillatelser gis på gitte vilkår, bl.a. knyttet til trasèvalg og antall turer. Ofte kommer søknader inn årlig, f.eks. kjøring inn til hytter eller transport av ulike slag, og slike saker er ofte uproblematisk i henhold til regelverket og det gis sjelden avslag. I tilfeller der søknader er mangelfulle, eller ikke er i tråd med regelverket, har kommunedirektøren tatt opp dialog med søker for å veilede og finne muligheter som ikke bryter med lov eller forskrift. Dette for

å ha en god service for publikum og vise forståelse for at det ikke alltid er lett å manøvrere i reglene. Et alternativ ville vært å skrive avslag for politisk behandling, men dette har kommunedirektøren vurdert til å være en dårlig løsning for et tjenestetilbud.

For søkerne er prosessen tidkrevende og det er utfordringer med at søknader kommer inn sent i forhold til ledd og tidsfrister i saksbehandling. Dette er spesielt utfordrende med to måneders intervall på planutvalgets møter. Videre har det ofte kommet søknader inn i ferietiden, grunnet ulike tiltak og da blir sakene stående i bero grunnet fravær av politiske møter.

VURDERING:

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag § 3 gir et generelt forbud mot motorferdsel i utmark og vassdrag. Det er i loven og i den tilhørende forskriften gitt en rekke unntak fra dette forbudet. Lovverket gir for det første unntak for flere konkret opplistede formål og tilfeller. I tillegg har både loven og forskriften § 6 en dispensasjonsbestemmelse som åpner for at kommunen kan gi dispensasjoner også i tilfeller som ikke dekkes av unntaksbestemmelsene. Dispensasjonsbestemmelsene er ment å være sikkerhetsventiler som skal praktiseres strengt. Lovens dispensasjonsbestemmelse gjelder motorfartøy eller luftfartøy, mens forskriftens bestemmelse gjelder motorkjøretøy. Det er flere vilkår for at slike dispensasjoner skal kunne gis, blant annet at det foreligger "særlige grunner" (motorferdselloven § 6) eller et "særlig behov" (forskriften § 6).

Det er opp til kommunen selv å bestemme om det er kommunestyret (eventuelt et annet folkevalgt organ i kommunen) eller administrasjonen som skal treffe dispensasjonsvedtak, innenfor de generelle rammene for delegering som kommuneloven oppstiller.

Etter lovverket kan saksbehandling etter Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, med tilhørende forskrift, delegeres fra kommunestyret til kommunedirektøren. Dette vil kunne gi en effektivisering av saksbehandling og raskere prosess for søker; spesielt sommerstid vil saker kunne håndteres mer rasjonelt. Det vil gi færre saker til politisk behandling, noe som gir mer tid i politiske møter til andre saker eller kortere møter.

For Gausdal kommune er det en egen forskrift for bruk av motorkjøretøy, for spesielt sårbare områder og løypeplan-området, fastsatt i 1991. Denne forskriften er hjemlet i motorferdselloven §4, og blir slik delegert videre dersom loven delegeres.

Dagens ordning medfører i mange en unødvendig omstendelig og tidkrevende behandling, med behandlingstid som avhenger av politisk møtekalender, krav om detaljert saksutredning som må utarbeides i forkant av frist for møteinnkalling og gjennomføring av møte, utskrift av møteprotokoll, og til slutt svar til søker.

Forslag til ny delegering

Kommunedirektøren tilrår at delegeringen endres slik at saksbehandling etter Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, med tilhørende forskrifter, delegeres til kommune-

direktøren. Klagesaker sendes til kommunedirektøren som underinstans og behandles i planutvalget som førsteinstans. Dersom planutvalget opprettholder vedtaket oversendes saken til Statsforvalteren for endelig avgjørelse.

Vedtak i saker som kan delegeres til kommunedirektøren sendes politisk utvalg som referatsaker.

Det anbefales å utarbeide kommunale retningslinjer for behandling av motorferdselsaker og at disse vedtas politisk. Dette for å gi klare føringer for hvilke dispensasjoner som kan gis og for å sikre enhetlig og lik saksbehandling. Formålet med retningslinjene vil være å følge opp intensjonene i regelverket som gjelder for motorferdsel i utmark og vassdrag, og muliggjøre et politisk handlingsrom for kommunen. Eksempelvis vil føringer for kjøretidspunkter, antall turer og formål for dispensasjoner kunne være momenter i slike retningslinjer.

Etter kommunedirektørens syn en administrativ vedtaksmyndighet ikke føre til at flere vedtak innvilges og at omfanget av motorisert ferdsel i utmark øker. Den foreslåtte endringen vil kunne gi kommunen større fleksibilitet, og vil også korte ned saksbehandlingstiden. Kommunedirektøren mener den foreslåtte endringen vil kunne bidra til forenkling, samtidig som negative konsekvenser antas å være små.

Det følger av kommuneloven §§ 5-3 tredje ledd og blant annet § 5-7 andre ledd tredje punktum at alle saker i utgangspunktet kan delegeres fra kommunestyret til andre folkevalgte organ. Derimot følger det av § 13-1 sjette ledd at kommunedirektøren kun kan gis myndighet til å treffe vedtak "i saker som ikke har prinsipiell betydning". Dermed kan ikke kommunedirektøren – eller noen i kommuneadministrasjonen – treffe vedtak om motorferdsel i saker som har prinsipiell betydning. Saker som vurderes å ha prinsipiell betydning, eller f.eks. påvirkning på planverk eller annet regelverk, tas til politisk behandling i planutvalget, etter dialog med kommuneledelsen.

Konklusjon

Landbruksforvaltningen i Øyer, Gausdal og Lillehammer ble slått sammen i en interkommunal enhet i 2004 med bl.a. mål om effektivisering og mer lik regelverkspraksis. Saksbehandlingen innen motorferdsel i utmark har imidlertid flere ledd i prosessene og en større tidsbruk i sakene. Resultatet kan føre til at tjenestetilbudet blir lidende, gjennom at søknader og uttalelser ikke kan behandles så raskt og rasjonelt som det kunne vært mulighet for.

Det vurderes som hensiktsmessig at saker innen motorferdselregelverket delegeres fra politisk nivå til kommunedirektøren. En administrativ behandling i utgangspunktet tar noe kortere tid, i forhold til det å utarbeide et saksfremlegg og vedtak gjennom politisk behandling.

Det foreslås å utarbeide retningslinjer, som vedtas politisk, for behandling av sakene – dette for å gi administrasjonen rammer for sine vedtak og en forutsigbarhet for søkere. Retnings-

linjene skal vurderes etter lov om motorferdsel i utmark, nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag, motorferdselforskrift for Gausdal kommune og lov om forvaltning av naturens mangfold.

Kommunedirektøren foreslår at det gjøres følgende innstilling/vedtak:

1. Gausdal kommunestyre delegerer avgjørelsesmyndighet etter Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, med tilhørende forskrifter, til kommunedirektøren.
2. Kommunale retningslinjer skal utarbeides og legges frem for politisk behandling.
3. Prinsippsaker behandles i planutvalget.
4. I klagesaker er planutvalget førsteinstans.
5. Alle delegerte vedtak settes som referatsak til planutvalgets møter.

Planutvalget behandlet saken, saksnr. 11/22 den 18.03.2022.

Behandling:

Marie Skavnes orienterte om saken.

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig tiltrådt.

Innstilling:

1. Gausdal kommunestyre delegerer avgjørelsesmyndighet etter Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, med tilhørende forskrifter, til kommunedirektøren.
2. Kommunale retningslinjer skal utarbeides og legges frem for politisk behandling.
3. Prinsippsaker behandles i planutvalget.
4. I klagesaker er planutvalget førsteinstans.
5. Alle delegerte vedtak settes som referatsak til planutvalgets møter.